

**BETÆNKNING OM UDDANNELSE I
PSYKOTERAPI
BØRNE OG UNGDOMSPYKIATRI**

REVIDERET 2014/JUSTERET 2016

PSYKOTERAPIUDVALGET

**BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SELSKAB I
DANMARK**

INDLEDNING.....	3
DE TRE NIVEAUER I UDDANNELSEN	4
Grunduddannelsen i psykoterapi	4
Målsætning for grunduddannelsen:.....	4
Indhold og omfang af grunduddannelsen	6
Uddannelsen til specialist i psykoterapi.....	7
Målsætningen for specialistuddannelsen	7
Indhold og omfang af specialistuddannelsen:.....	7
Uddannelsen til supervisor i psykoterapi	10
Indhold og omfang af supervisoruddannelsen	10
GODKENDELSEPROCEDURER.....	12
Godkendelse af grunduddannelsen i psykoterapi.....	12
Godkendelse af læger som specialist og supervisor i psykoterapi.....	12
Godkendelse af specialist og supervisor uddannelser	12
Godkendelse af andre faggrupper	12
GENERELLE BEMÆRKNINGER.....	13
Etik.....	13
Forskning og kvalitetsudvikling	13
Organisering af uddannelserne	14

INDLEDNING.

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab i Danmark, BUP-DK reviderer hermed betænkningen om psykoterapi fra 2008. Den foreliggende udgave af betænkningen er med en mindre justering i 2016 med hensyn til rammerne omkring, hvordan gruppesupervision tæller i både grunduddannelse i psykoterapi, i specialistuddannelsen og i supervisoruddannelsen. Herudover er beskrivelsen af overgangsordningen præciseret.

Der er foretaget revisioner på baggrund af uklarheder og problemstillinger psykoterapiudvalget er blevet opmærksom på i de år betænkningen har været i kraft. Flere læger har svært ved at få deres grunduddannelse godkendt, og det vil være nødvendigt i en årrække, at Videreuddannelsesudvalget i BUP-DK kan give dispensationer. Det skyldes, at yngre læger ikke kan få den præcise teoriundervisning, som betænkningen kræver, da I- og H-kurser endnu ikke har specificeret, hvor mange timer der undervises i og i hvilken teoriretning. Ligeledes har flere læger svært ved at yde terapi og modtage supervision i alle teoriretninger, da ikke alle centre råder over de relevante specialister og supervisorere.

Der er også foretaget revision af kravene til specialist- og supervisoruddannelserne, således at det bliver nemmere at få godkendte lærerkræfter og supervisorere til disse uddannelser.

Denne betænkning gælder for de læger der er påbegyndt deres speciallægeuddannelse i Børne- og ungdomspsykiatri år 2008 eller derefter. Som allerede planlagt sker der en gravis øgning af kravene til grunduddannelsen fra 2008 og frem mod 2020.

Alle der er startet på en uddannelse i psykoterapi efter den tidligere betænkning (2008) krav kan selv vælge om de vil gennemføre psykoterapiuddannelsen efter den tidligere eller den nye betænkningens krav. Det vil sige, at er man begyndt på grunduddannelsen i psykoterapi efter den tidligere betænkning (2008) krav, kan man vælge at gennemføre grunduddannelsen efter den tidligere betænkningens krav. Såfremt man vil vælge at gennemføre enten uddannelse som specialist i psykoterapi eller som supervisor i psykoterapi efter den tidligere betænkningens krav (2008), skal disse uddannelser være påbegyndt efter denne betænkningens krav. Så er man startet på en af disse uddannelser efter september 2013 er det den nye betænkningens krav, der gælder. Hvis man vælger, at gennemføre uddannelsen efter den tidligere betænkningens krav, vil det kræve dokumentation for, at uddannelsen i psykoterapi er startet før september 2013. Alle der, som beskrevet starter på en ny uddannelse i psykoterapi efter september 2013 skal således følge kravene i denne betænkning.

For læger der har påbegyndt deres speciallægeuddannelse før 2008 er godkendelsen af grunduddannelsen valgfri, således at de stadig kan få deres grunduddannelse godkendt efter betænkningen af 1999.

I revisionsarbejdet har deltaget:

Elisabeth Zambach, Gitte Dehlholm-Lambertsen, Klaus Muller-Nielsen, Nina Tejs Jørring, Ann Sofi Enevoldsen, Lærke Hamborg og Peter Ramsing.

Ved justering af betænkningen i 2016 har deltaget:

May-Britt Kalvåg, Vibeke Høg Bille, Jeppe Plesner og Peter Ramsing. Denne justering af betænkningen er godkendt af bestyrelsen i BUP-DK sommeren 2016.

DE TRE NIVEAUER I UDDANNELSEN

Psykoterapiuddannelsen er organiseret på tre kompetence-niveauer: Grunduddannelsen, uddannelsen til specialist i psykoterapi og supervisor i psykoterapi.

Hvert niveau forudsætter, at det forudgående niveau er opnået.

I det følgende gennemgås hvert niveau for sig.

Grunduddannelsen i psykoterapi

Grunduddannelsen er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen, og opnåelse af autorisation som speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri kræver, at grunduddannelsen i psykoterapi er gennemført og godkendt af videreuddannelsesudvalget. Det anbefales at grunduddannelsen påbegyndes under introduktionsuddannelsen, idet den må påregnes at skulle pågå under hele uddannelsesforløbet.

Målsætning for grunduddannelsen:

Målsætningen for grunduddannelsen i psykoterapi er at give alle speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri en viden om psykoteraeutiske teorier og metoder, kompetence til at visitere patienter til de forskellige former for psykoterapi og til at udøve psykoterapi.

Psykoterapi sigter på at hjælpe en person til at ændre sit forhold til sit problem eller udvikle sin personlighed fra en mere fastlåst position til en mere fleksibel. Formålet er, at personen derved opnår større handlefrihed og større livskvalitet. Det er derfor vigtigt, at lægen formår at sætte relevante og opnåelige mål for sine terapeutiske samtaler.

Samtidig er et hvert møde med patient og/eller familie potentielt terapeutisk, og lægen forventes at kunne inddrage og kombinere sin viden, således at selv små muligheder for udvikling for patient og/eller familie udnyttes.

Som speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri vil der dagligt være krav om at kunne tilpasse sin kommunikation efter patientens og familiens behov. Vores patienters svære psykopatologi stiller særlig høje krav til den behandler de møder. Det er derfor vigtigt at speciallægerne opnår gode kommunikative og terapeutiske færdigheder og kan arbejde kompetent med relationsdannelse med mennesker der har psykiatriske lidelser.

Psykoterapiuddannelsen skal derfor også målrettes disse opgaver. Uddannelsen skal have fokus på at den enkelte læge opnår teoretisk viden og evne til refleksion over problemformulering, mål og effektvurdering.

Det er således også uddannelsens mål, at give lægen størst mulig kompetence til at handle terapeutisk i alle de relationer og kontekster man traditionelt indgår i, når man arbejder i børne- og ungdomspsykiatrien.

Uddannelsens forankring:

Teoriundervisningen opnås på I- og H-kurser samt på regionale kurser for børne- og ungdomspsykiatere. Udøvelse af terapi samt supervision på denne foregår i arbejdstiden på det sted, hvor den uddannelsessøgende læge er ansat.

Undervisere og supervisorer:

Undervisere skal være specialister i psykoterapi godkendt af BUP-DK. Se listen over godkendte specialister på hjemmesiden (www.bupnet.dk). Supervisionen indenfor de forskellige teoriretninger skal ligeledes ydes af specialister i psykoterapi godkendt af BUP-DK indenfor samme retning.

Godkendelse:

Dokumentation for de enkelte terapi og supervisionsforløb samt for gennemgået teoriundervisning indsendes til **BUP-DK's Videreuddannelsesudvalg**, som godkender grunduddannelsen. Find skema på hjemmesiden (www.bupnet.dk).

Indhold og omfang

Timekrav øges frem til år 2020. Se skema på næste side heraf fremgår både indhold, omfang og rammer for grunduddannelsen.

Indhold og omfang af grunduddannelsen i psykoterapi

Minimumskrav til antal timer/ sessioner

Start år (H1)	Generelt		Systemisk			KAT			Psykodynamisk			Valgfri retning			Total	
	Teori	Teori	Teori	Terapi	Supervision	Teori	Terapi	Supervision	Teori	Terapi	Supervision	Teori	Terapi	Supervision	Teori	Terapi (heraf individuel/ familie terapi)
2008 - 2010	5	10	20	25	25	20	25	25	5	10	10	60			60 (30 / 10)	60
2011 - 2013	10	15	30	30	30	30	30	30	5	10	10	90			70 (35 / 10)	70
2014 - 2016	15	15	30	30	30	30	30	30	20	20	20	110			80 (35 / 20)	80
2017 - 2019	15	15	30	30	30	30	30	30	25	30	30	115			90 (40 / 20)	90
2020 -	15	15	30	30	30	30	30	30	30	40	40	120			100 (45 / 20)	100

Generelle krav;

1. En terapi- eller supervisionssession er minimum 45 minutter. Teoritimer er en time ved enkelt timer. Ved sammenhængende timer indlægges pauser, så teoritimen bliver kortere. F.eks. vil en normal undervisningsdag på 7 timer med frokost og øvrige pauser kunne tælle for 6 teoritimer.
2. Mindst et forløb á fem timers legeterapi med et barn, der modenhedsmæssigt er maksimalt 11 år.
3. Minimum et psykodynamisk individuelt terapiforløb á 15 sessioner (med minimum 10 supervisionssessioner – se pkt. 3 ved øvrige kommentarer).
4. Familieterapi; minimum to forløb af fem timer med to forskellige familier.
5. Minimum 20 sessioner af udøvet Kognitiv Adfærds Terapi (KAT) skal være individuel.
6. Supervision; Minimum 20 timer skal modtages individuelt. Heraf skal 10 timer være indenfor psykodynamisk og 10 timer være KAT. Supervision skal følge samme retning som udøvet terapi.
7. Supervision skal udøves af specialister i psykoterapi godkendt af BUP-DK. Dog kan en person under uddannelse til specialist i psykoterapi, som er på den sidste tredjedel af sin uddannelse, supervisere på grunduddannelsen, forudsat at denne person får supervision minimum for hver anden udøvet supervision. Personen under uddannelse til specialist i psykoterapi kan højst udøve 30 supervisioner på grunduddannelsen. Supervisionen af supervisionen skal være ved godkendt supervisor (dokumentation vedlægges).
8. Såfremt den uddannelsessøgende udøver familie- eller gruppeterapi med en co-terapeut, som ikke har godkendt kompetence til at supervisere på grunduddannelsen i psykoterapi, skal det tilrettelægges supervision med co-terapeuten.

Anbefalinger;

1. Det anbefales, at man søger at opnå erfaring med både børn, unge og familier indenfor alle tre retninger.
2. Det anbefales at have mindst ti sessioner systemisk familieterapi.
- 3.
4. Supervision bør omfatte visitation herunder indikation for den valgte terapiform ved den aktuelle sygdomsproblematik. Den bør omhandle behandlingskontrakten, planlægning af terapiens fokus og forløb.

Øvrige kommentarer;

1. I børnepsykiatrien er det terapeutiske fokus oftest barnet eller hele familien. I ungdomspsykiatrien er fokus oftest den enkelte (individuel terapi) eller flere unge (gruppeterapi).
2. Grunduddannelsens sigte er opnåelse af tilstrækkelig viden og praktisk erfaring både hvad angår psykoterapiretning og psykoterapiobjekt. Terapiobjekter i dette regi: individet, familien og gruppen.
3. Det er antallet af supervisionssessioner i et forløb som angiver, hvor mange udførte terapiesessioner der kan tælle i forløbet for individuelt superviserede forløb. Dog kan det psykodynamiske forløb på minimum 15 sessioner godkendes med minimum 10 superviserer på dette forløb. Ved supervision i gruppe må der max være 6 deltagere i gruppen og superviserenderne skal regelmæssigt fremlægge igangværende terapier (herunder assessment) fra starten af deltagelse i superviseringsgruppen. En superviseringsgruppe på 90 minutter vil under disse forudsætninger tælle for 2 supervisionssessioner.
4. Supervision af familie- og gruppeterapi kan foregå ved, at den uddannelsessøgende læge deltager som co-terapeut i familie- eller gruppeterapi sammen med en godkendt specialist i psykoterapi. Der skal aftales for- og eftermøde ved hver session.
5. Hvor intet andet er angivet i skema og tekst er teoriretning og -objekt valgfrit.

Uddannelsen til specialist i psykoterapi

Målsætningen for specialistuddannelsen

Målsætningen er at speciallægen opnår psykoterapeutisk kompetence og færdighed til selvstændigt og rutineret at udføre psykoterapi.

Specialisten opnår psykoterapeutisk ekspertise indenfor én psykoterapeutisk retning.

Den specialiserede psykoterapeutuddannelse skal være præget af såvel klinisk bredde som af teoretisk og terapeutisk dybde, og der skal indgå egenerapi eventuelt suppleret med feed-back på egen stil for uddannelse til specialist i Kognitiv AdfærdsTerapi

Indhold og omfang af specialistuddannelsen:

Påbegyndelse af specialistuddannelsen i psykoterapi forudsætter gennemført grunduddannelse samt to års klinisk psykiatrisk erfaring. Uddannelseselementer fra grunduddannelsen kan ikke samtidig tælle med i den specialiserede psykoterapeutuddannelse eller omvendt. Specialistuddannelsen skal tage udgangspunkt i et samlet uddannelsesforløb og løbe over minimum to år.

Såfremt den valgte uddannelse ikke indeholder alle elementer skal de manglende elementer indhentes af anden vej og dokumenteres særskilt.

Psykoterapiudvalget kan tage individuel stilling og rådgive ansøgere ved behov.

Udført terapi:

Krav: 80 sessioner (individuel, gruppe eller familie alt efter uddannelse og retning). Gennemførelse af mindst 5 assessments.

Modtaget supervision:

80 sessioner á min. 45 minutter individuelt eller i gruppe, såfremt der er max 6 deltagere i supervisionsgruppen og supervisanderne fremlægger igangværende terapier (herunder assesment) regelmæssigt fra starten af deltagelse i gruppen. Supervision skal udøves af supervisorer i psykoterapi indenfor samme terapiretning og som er godkendte som sådan i BUP-DK, eller af en supervisor, der har en lignende godkendelse i internationalt regi. Lærere på uddannelsen, som kan supervisere børne- og ungdomspsykiatere, skal udover at være godkendte som supervisor i psykoterapi have mindst to års erfaring med at arbejde med psykoterapi med børn og unge.

Assessments: 5 assessments skal gennemgås og godkendes af supervisor.

Modtaget teori:

Krav: 60 timer. Teoritimer er hele timer ved enkelt timer. Ved sammenhængende timer indlægges pauser, så teoritimerne bliver kortere end en time. Således vil en normal undervisningsdag med 7 timer inklusive frokost og andre pauser kunne tælle for 6 timers undervisning.

Opgave

I forbindelse med uddannelsen som specialist i psykoterapi skal der skrives en klinisk-teoretisk opgave på 4-6000 ord. Opgaven skal tage udgangspunkt i en klinisk problemstilling fra en af de terapier, som kandidaten har bragt til supervision. Opgaven skal laves som en klinisk-teoretisk redegørelse, der bearbejder et eller flere temaer. Der skal altså vælges en klinisk problemstilling, som danner grundlaget for opgaven. På baggrund af den kliniske problemstilling skal der findes (f.eks. ved søgning i relevante databaser) og redegøres for relevant litteratur.

Det kan anbefales, at der enten tages udgangspunkt i en problemstilling som gennem uddannelsen har optaget kandidaten eller en problemstilling, som kandidaten efter en svær og udfordrende periode er kommet videre med. Opgaven kan på denne måde blive et element for uddybning af den erfaringsdannelse, som i øvrigt er opnået gennem uddannelsesforløbet.

Opgaven skal bedømmes af lærere på den (godkendte) uddannelse som kandidaten har fulgt. Alternativt kan opgaven bedømmes af godkendt supervisor i psykoterapi (indenfor samme retning som kandidaten har taget uddannelse i).

Egenterapi:

Krav: 60 sessioner individuelt eller 100 sessioner i gruppe. Gruppeterapi kan sammenlægges med individuelterapi, hvor gruppeterapi tæller med en faktor 3/5 i forhold til individuel terapi.

Indenfor kognitiv adfærdsterapi kan halvdelen af terapien foregå som feedback på egen stil.

Psykoterapiudvalget kan tage stilling til individuelle ansøgninger.

Egenterapi kan udøves af specialister eller supervisorer godkendt enten i DPS eller i BUP-DK. Egenterapi udført af psykologer godkendt i Dansk Psykologforening som specialist eller supervisorer i psykoterapi kan godkendes såfremt dokumentation fra psykologforeningen fremsendes.

Udøvet supervision af supervision :

10 sessioner á 45 minutter psykoterapisupervision. Supervision af denne supervision, skal superviseres med minimum 5 sessioner (hver anden gang) indenfor samme terapi retning.

Supervisionen kan udføres af:

- a) en person, der er godkendt som supervisor af BUP-DK
- b) en specialist i psykoterapi (godkendt af BUP-DK), og som er under uddannelse til supervisor, og som modtager løbende supervision af supervisionen.

Kompetence:

Specialistuddannelsen i psykoterapi giver kompetence til at udføre psykoterapi på et specialiseret niveau samt undervise og supervisere indenfor den valgte retning på grunduddannelsen.

I skemaet er kompetencekrav, læringsmetode og evalueringsstrategi stillet op for specialist uddannelsen

I skemaet er kompetencekrav, læringsmetode og evalueringsstrategi for uddannelsen som specialist i psykoterapi stillet op.

	Kompetencekrav	Eksempler	Læringsmetode	Evalueringsstrategi
1	Redegøre for teori af den af specialisten valgte psykoterapeutiske behandlingsmetode, herunder redegøre for historisk udvikling, behandlingstilrettelæggelse, effektmål	Psykodynamisk psykoterapi Systemisk terapi Kognitiv adfærdsterapi	Teoretisk undervisning i metoden 60 timer over 2 år	Godkendt undervisningsforløb i godkendt uddannelse
		Fordybelse i et specifikt emne	Klinisk teoretisk skriftligt opgave	Godkendt af uddannelses-Institutionen
2	Anvendelse af teori i klinisk praksis	Psykodynamisk psykoterapi Systemisk terapi Kognitiv adfærdsterapi	Udført terapi 80 sessioner under supervision Supervision 60 sessioner individuelt eller 100 sessioner i gruppe	Godkendt supervision
3	Bevidsthed om indflydelsen af egen tænkning, følelser og adfærd i den terapeutiske relation	Demonstrere udforskningen og anvendelsen af denne bevidsthed i det terapeutiske arbejde	Egenterapi: 100 sessioner i gruppe eller 60 sessioner indiv. Ved KAT kan halvdelen af egenterapien foregå som feedback på egen stil med videooptagelse	Gennemført egenterapi og evt. feedback på egen stil. Dokumenteret af godkendt terapeut/supervisor
4	Gennemføre undersøgelse af patienten og ud fra dette vurdere anvendelse af terapeutisk metode eller behov for modifikation af metoden	Vurdering/Case-formulering under inddragelse af Udviklingspsykologi, Psykopatologi, Diagnostik, Psykologi, Sociale forhold, Evidensbaseret praksis	Gennemførelse af undersøgelsen Mindst 5 assessments	Audit ved supervisor
5	Vurdere effekt af behandling		Udføres under supervision under og efter behandling	Godkendt supervision
6	Udvide kendskab til supervisionsteorier		Litteraturstudium og/eller teoretisk kursus	Godkendt af supervisor
7	Udføre psykoterapisupervision af individuelle forløb 10 sessioner		Udføres under supervision af en supervisor 5 sessioner	Godkendt af supervisor

Uddannelsen til supervisor i psykoterapi

Målet er, at sikre kompetencen indenfor den valgte psykoterapiretning, og at udvikle og konsolidere evnen til at formidle teori og praksis til andre. Supervisoruddannelsen bør således være en yderligere specialisering og fordybelse i den valgte psykoterapeutiske retning.

Som supervisor er det nødvendigt at holde sig orienteret om teoriens og metodens seneste udvikling. Formidlingstræning og -teorier må beherskes med henblik på at uddanne og supervisere specialister i psykoterapi og andre faggrupper indenfor klinisk psykiatri.

Indhold og omfang af supervisoruddannelsen

Påbegyndelse af supervisoruddannelsen forudsætter færdiggjort specialistuddannelse i psykoterapi indenfor den valgte retning og to års praktisk klinisk og undervisningsmæssig erfaring.

Udøvet supervision:

80 sessioner.

Modtaget teori:

40 timer. Minimum 30 timer indenfor den valgte retning.

Artikel eller foredrag

Der skal skrives en artikel eller holdes foredrag/undervisning om supervisionsteorier.

Modtaget supervision:

40 sessioner á min. 45 minutter supervision af supervision individuelt eller i gruppe med max 6 deltagere af supervisor indenfor samme retning..

Kompetence:

Ved supervisoruddannelsen opnås kompetence til at supervisere, yde undervisning og tilbyde egenerapi på specialistuddannelsen i psykoterapi. Desuden er det hensigten, at supervisor udnytter sine kvalifikationer i forskellige behandlingsmiljøer.

I supervisionen skal indgå vurdering af effekten af supervisionen. Det anbefales at anvende ratingscales og AV-udstyr.

Undervisere og supervisorer:

Personer med supervisorkompetence indenfor den valgte retning godkendt i BUP-DK, DPS eller Dansk Psykologforening. Såfremt supervisor ikke er godkendt i BUP-DK, skal supervisors godkendelse dokumenteres, når der ansøges om godkendelse af uddannelsen som supervisor i psykoterapi

I skemaet er kompetencekrav, læringsmetode og evalueringsstrategi for

supervisor uddannelsen stillet op.

	Kompetencekrav	Læringsmetode	Evalueringsstrategi
1	Rutine i anvendelse af den psykoterapeutiske behandling både individuelt og i gruppe	Aktivt udøvende metoden	Gennemførte forløb
	Mestre en metode af psykoterapeutisk behandling	Aktivt udøvende metoden	Gennemførte forløb
2	Redegøre for supervisionsteorier	Teoretisk undervisning 40 timer Artikel, undervisning eller foredrag om supervisionsteorier	Godkendt af uddannelsesinstitutionen
3	Erhverve og anvende supervisionspædagogiske færdigheder	Kursus 40 timers individuel eller 50 timers gruppesupervision af udført supervision	Godkendt supervision
4	Rutine i supervision	Udøve 80 timers supervision	Godkendes af uddannelsesinstitutionen
5	Vurdere effekten af supervision	Dialog med supervisor	Godkendt af supervisor

Godkendelsesprocedurer

Godkendelse af grunduddannelsen i psykoterapi:

Sker ved elektronisk fremsendelse af udfyldt ansøgningskema (hentes på www.bupnet.dk) og vedlagt indscannet dokumentation for de enkelte dele i det samlede uddannelsesforløb til **Videreuddannelsesudvalget i BUP-DK**. Se www.bupnet.dk

Godkendelse af specialistuddannelse i psykoterapi:

Sker ved elektronisk fremsendelse af udfyldt ansøgningskema (hentes på www.bupnet.dk) og vedlagt indscannet dokumentation for de enkelte dele i det samlede uddannelsesforløb til Psykoterapiudvalget i BUP-DK. Se www.bupnet.dk

Godkendelse af supervisoruddannelse i psykoterapi:

Sker ved elektronisk fremsendelse af udfyldt ansøgningskema (hentes på www.bupnet.dk) og vedlagt indscannet dokumentation for de enkelte dele i det samlede uddannelsesforløb til Psykoterapiudvalget i BUP-DK. Se www.bupnet.dk

Godkendelse af specialist- og supervisoruddannelsesinstitutioner/steder:

Vurdering og godkendelse af den enkelte uddannelse eller dele heraf sker ved henvendelse til Psykoterapiudvalget gennem en redegørelse for uddannelsens:

- 1) Adgangskriterier
- 2) Uddannelsens omfang og indhold
- 3) Evalueringsmetoder
- 4) Lærerkårer, som skal være supervisorgodkendte i psykoterapi i BUP-DK .
- 5) Egenterapi eller Feed-back på egen stil
- 6) Mulighed for at udfærdige skriftlig opgave

En godkendelse af psykoterapeutiske uddannelser er gældende i 5 år, hvorefter der skal ske en genansøgning. BUP-DK's bestyrelse er ankeinstans for godkendelse af uddannelsessteder.

Det påhviler uddannelsesinstitutionerne at gøre udvalget opmærksom på væsentlige ændringer i uddannelsen herunder ændring i lærerkårer.

Det er sjældent at uddannelsesstederne kan opfylde alle kravene til en specialistuddannelse eller supervisoruddannelse i psykoterapi. I ansøgningen må uddannelsesstederne redegøre for, hvilke krav de kan opfylde i forhold til den pågældende uddannelse.

Uddannelsesreglerne gælder for børne- og ungdomspsykiatere.

Der er i 2005 indgået en samarbejdsaftale med Dansk Psykologforening. Ifølge denne kan psykologer, som er specialister i psykoterapi og godkendt i Dansk Psykologforening efter ansøgning blive anerkendt på specialistniveau under forudsætning af to års klinisk børne- og ungdomspsykiatrisk erfaring. Desuden kan psykologer, der er supervisorgodkendt i børnepsykologi i Dansk Psykologforening og som har arbejdet minimum to år i børne- og ungdomspsykiatrien, godkendes på specialistniveau i psykoterapi, forudsat at de også har en psykoterapeutuddannelse som opfylder kravene til specialist til psykoterapi gældende for børne- og ungdomspsykiatere. Det samme gør sig gældende for specialpsykologer i børne- og ungdomspsykiatri, der har

en psykoterapeutuddannelse som nævnt. Ved ansøgning om godkendelse skal anvendes samme ansøgningskema, som lægerne bruger.

Psykologer der har godkendelse som supervisor i psykoterapi i Dansk Psykologforening kan efter ansøgning umiddelbart blive anerkendt på supervisorniveau i BUP-DK. Psykologer, der kun er supervisor godkendte i Dansk Psykologforening, og som ikke har to års klinisk børne- og ungdomspsykiatrisk erfaring, vil ikke kunne fungere som supervisor på grunduddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri.

For andre faggrupper kan godkendelse på specialist- og supervisorniveau opnås efter en individuel vurdering i henhold til ovenstående kriterier og ansøgerens erfaring indenfor klinisk børne- og ungdomspsykiatri.

Ved godkendelse på specialistniveau af person fra anden faggruppe vil vedkommende have godkendelse til at supervisere yngre læger på grunduddannelsen i psykoterapi. Ved godkendelse på supervisorniveau kan vedkommende undervise og supervisere på psykoterapeutiske uddannelser, der søger godkendelse som specialist- eller supervisoruddannelse i psykoterapi ved BUP-DK.

Oplysninger om godkendte specialistuddannelser, godkendte specialister i psykoterapi og godkendte supervisorer i psykoterapi kan findes på www.bupnet.dk

Der henvises i øvrigt til Målbeskrivelsen på Sundhedsstyrelsens hjemmeside, www.sst.dk hvoraf det fremgår hvilke kompetencer i speciallæge uddannelsen, der tilegnes under grunduddannelsen i psykoterapi.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Etik

Det er god klinisk praksis, at indikation for at tilbyde psykoterapeutisk behandling vurderes for alle patienter, som henvises til behandling for psykisk lidelse.

Psykoterapeuten må være fortrolig med lægeforeningens etiske regler især § 13 og § 14.

§ 13. Seksuelle relationer mellem læge og patient

En læge må ikke indlede et seksuelt forhold til en patient, som aktuelt er i behandling hos lægen.

§ 14. Arv og gaver til læger

En læge, der bliver bekendt med, at en patient ønsker at begunstige lægen gennem gavemæssige eller testamentariske dispositioner, skal sikre sig, at ønsket ikke er et udslag af patientens svaghedstilstand og afhængighed af lægen.

Som i andre læge/patientforhold påhviler det psykoterapeuten at søge supervision hos erfarne kolleger ved behov.

Forskning og kvalitetsudvikling

Psykoterapeutisk behandling bør foregå med evidensbaserede behandlingsmetoder.

Psykoterauten bør være i stand til at opsøge, vurdere og formidle ny viden indenfor forskning i psykoterapi. Dette bør indebære kendskab til både effekt- og procesforskning.

Kvalitetsudvikling og/eller forskning bør indgå som en naturlig del af al psykoterapeutisk behandling.

Organisering af uddannelserne

Grunduddannelsen er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen, hvorfor ansvaret for sikring af denne påhviler det enkelte uddannelsessted. I praksis er der et samarbejde mellem afdelingerne i en region om et eller flere uddannelseselementer. Dele af den teoretiske uddannelse dækkes ved deltagelse i to specialespecifikke kurser i speciallægeuddannelsen i Børne- og ungdomspsykiatri: Introduktionskursus og H-kursus i psykoterapi.

Specialistuddannelsen i psykoterapi er oftest organiseret i private institutter og i begrænset omfang i offentligt regi.

Supervisoruddannelsen findes i begrænset omfang og er organiseret af private institutter. De lægger vægt på fortsat fordybelse efter endt specialistuddannelse i psykoterapi.